ROZSUDOK SÚDNEHO DVORA (prvá komora)

z 20. mája 2010 *

Vo veci C-434/08,

ktorej predmetom je návrh na začatie prejudiciálneho konania podľa článku 234 ES, podaný rozhodnutím Oberlandesgericht Oldenburg (Nemecko) z 11. septembra 2008 a doručený Súdnemu dvoru 1. októbra 2008, ktorý súvisí s konaním:

Arnold und Johann Harms als Gesellschaft bürgerlichen Rechts

proti

Freerkovi Heidingovi,

* Jazyk konania: nemčina.

SÚDNY DVOR (prvá komora),

v zložení: predseda prvej komory A. Tizzano, sudcovia E. Levits, A. Borg Barthet (spravodajca), J.-J. Kasel a M. Safjan,

generálny advokát: J. Mazák,
tajomník: C. Strömholm, referentka,

so zreteľom na písomnú časť konania a po pojednávaní z 3. decembra 2009,

so zreteľom na pripomienky, ktoré predložili:

— Arnold und Johann Harms als Gesellschaft bürgerlichen Rechts, v zastúpení: F. Schulze, Rechtsanwalt,

— nemecká vláda, v zastúpení: M. Lumma a N. Graf Vitzthum, splnomocnení zástupcovia,

— Európska komisia, v zastúpení: F. Erlbacher a F. Clotuche-Duvieusart, splnomocnení zástupcovia,

po vypočutí návrhov generálneho advokáta na pojednávaní 4. februára 2010,

vyhlásil tento

Rozsudok

1 Návrh na začatie prejudiciálneho konania sa týka výkladu nariadenia Rady (ES) č. 1782/2003 z 29. septembra 2003, ktorým sa stanovujú spoločné pravidlá režimov priamej podpory v rámci Spoločnej poľnohospodárskej politiky a ktorým sa zavádzajú niektoré režimy podpory pre poľnohospodárov a ktorým sa menia a dopĺňajú nariadenia (EHS) č. 2019/93, (ES) č. 1452/2001, (ES) č. 1453/2001, (ES) č. 1454/2001, (ES) č. 1868/94, (ES) č. 1251/1999, (ES) č. 1254/1999, (ES) č. 1673/2000, (EHS) č. 2358/71 a (ES) č. 2529/2001 (Ú. v. EÚ L 270, s. 1; Mim. vyd. 03/040, s. 269).

2 Tento návrh bol podaný v rámci sporu medzi Arnold und Johann Harms als Gesellschaft bürgerlichen Rechts a F. Heidingom (ďalej len „kupujúci“) vo veci plnenia záväzkov vyplývajúcich zo zmluvy o kúpe poľnohospodárskeho podniku.

Právny rámec

Právna úprava Únie

Nariadenie č. 1782/2003

3 Nariadenie č. 1782/2003 upravuje najmä režim podpory príjmov poľnohospodárov. Tento režim sa v článku 1 druhej zarážke tohto nariadenia označuje ako „režim jednotnej platby“.

4 Podľa odôvodnenia č. 2 nariadenia č. 1782/2003:

„Je potrebné spojiť plnú výšku platby priamej podpory s dodržovaním pravidiel, ktoré sa týkajú poľnohospodárskej pôdy, poľnohospodárskej produkcie a činnosti. Uvedené pravidlá sa musia týkať začlenenia základných štandardov z oblasti životného prostredia, bezpečnosti potravín, zdravia zvierat a dobrého zaobchádzania so zvieratami a dobrého poľnohospodárskeho a ekologického stavu do spoločných organizácií trhov. Pokiaľ sa nebudú tieto základné štandardy dodržiavať, členské štáty by mali priamu podporu čiastočne alebo úplne pozastaviť na základe podmienok, ktoré sú primerané, objektívne a odstupňované. Je potrebné, aby uvedené pozastavenie neovplyvnilo sankcie stanovené v súčasnosti alebo neskôr podľa akýchkoľvek iných ustanovení právnych predpisov spoločenstva alebo vnútroštátnych právnych predpisov.“

5 Odôvodnenie č. 3 tohto nariadenia najmä uvádza:

„S cieľom zabrániť opusteniu poľnohospodárskej pôdy a zaistiť jej udržiavanie v dobrom poľnohospodárskom a ekologickom stave je potrebné stanoviť štandardy, ktoré sa môžu alebo nemusia opierať o predpisy členských štátov…“

6 Podľa odôvodnenia č. 21 nariadenia č. 1782/2003:

„Režimy podpory, na ktoré sa vzťahuje Spoločná poľnohospodárska politika, poskytujú priamu podporu príjmov, najmä s cieľom zaistiť poľnohospodárskemu obyvateľstvu primeranú životnú úroveň. Tento cieľ je úzko spojený so zachovávaním vidieckych oblastí. Aby sa zabránilo nesprávnemu prideleniu zdrojov spoločenstva, je nutné, aby sa neuskutočnila žiadna platba podpory v prospech poľnohospodárov, ktorí umele vytvorili podmienky vyžadované na vyplatenie takých podpôr.“

7 Odôvodnenie č. 29 tohto nariadenia stanovuje:

„Zlepšenie konkurencieschopnosti poľnohospodárstva spoločenstva a rozvoj štandardov v oblasti kvality potravín a životného prostredia nevyhnutne spôsobujú pokles úradných cien poľnohospodárskych produktov a zvýšenie výrobných nákladov pre poľnohospodárske podniky v spoločenstve. Na dosiahnutie týchto cieľov a propagáciu udržateľného a viac tržne orientovaného poľnohospodárstva je potrebné prejsť od podpory produkcie k podpore výrobcov zavedením oddeleného systému podpory príjmov pre každý poľnohospodársky podnik. Hoci sa čiastky skutočne vyplatené poľnohospodárom nezmenia, oddelením sa výrazne zvýši účinnosť podpory príjmov. Je preto vhodné, aby jednotná platba na poľnohospodársky podnik závisela od dodržovania štandardov v oblasti životného prostredia, bezpečnosti potravín, zdravia zvierat

a dobrého zaobchádzania so zvieratami, ako aj od udržovania poľnohospodárskeho podniku v dobrom poľnohospodárskom a ekologickom stave.“

8 Odôvodnenie č. 30 uvedeného nariadenia najmä uvádza:

„S cieľom uľahčiť prevod práv na prémiu je potrebné rozdeliť celkovú čiastku, na ktorú môže mať poľnohospodársky podnik nárok, na niekoľko častí (platobných nárokov) a spojiť ju s určitým počtom stanovených hektárov, na ktoré možno poskytnúť podporu. Aby sa zabránilo špekulatívnym prevodom, ktoré by viedli ku kumulácii platobných nárokov, ktoré nezodpovedajú poľnohospodárskej skutočnosti, je vhodné stanoviť na poskytnutie podpory spojenie medzi nárokmi a určitým počtom hektárov, na ktoré možno poskytnúť podporu, ako aj možnosť obmedziť prevod nárokov v regióne…“

9 Podľa článku 2 toho istého nariadenia:

„Na účely tohto nariadenia sa:

a) ‚poľnohospodárom‘ rozumie fyzická alebo právnická osoba alebo skupina fyzických alebo právnických osôb… ktoré vykonávajú poľnohospodársku činnosť;

…

c) ‚poľnohospodárskou činnosťou' rozumie produkcia, chov alebo pestovanie poľnohospodárskych produktov včítane zberu, dojenia, plemenárskej činnosti a chovu zvierat na poľnohospodárskej účely alebo udržovanie pôdy v dobrom poľnohospodárskom a ekologickom stave podľa článku 5;

…"

10 Hlava II nariadenia č. 1782/2003 obsahuje kapitolu 1 nazvanú „Krížové plnenie", ktorá pozostáva z článkov 3 až 9. Článok 3 tohto nariadenia nazvaný „Hlavné požiadavky" stanovuje:

„1. Každý poľnohospodár, ktorý dostáva priame platby, musí dodržovať základné požiadavky týkajúce sa správy uvedené v prílohe III v súlade s harmonogramom stanoveným v uvedenej prílohe, ako aj dobrý poľnohospodársky a ekologický stav podľa článku 5.

2. Príslušný vnútroštátny orgán poskytne poľnohospodárovi zoznam základných požiadaviek týkajúcich sa správy a dobrého poľnohospodárskeho a ekologického stavu, ktorý sa má dodržovať."

11 Hlava III uvedeného nariadenia nazvaná „Režim jednotnej platby" obsahuje vo svojich kapitolách 1 až 4 základné pravidlá uplatniteľné na tento systém podpory príjmov poľnohospodárov „oddelený" od produkcie.

12 Podľa článku 33 ods. 1 tohto nariadenia:

„Poľnohospodári majú prístup k režimu jednotnej platby:

a) ak sa im poskytla platba počas referenčného obdobia uvedeného v článku 38 v rámci aspoň jedného z režimov podpory uvedených v prílohe VI, alebo

b) ak získali poľnohospodársky podnik alebo časť poľnohospodárskeho podniku ako dedičstvo alebo predpokladané dedičstvo od poľnohospodára, ktorý spĺňal podmienky uvedené pod písmenom a), alebo

c) ak získali platobný nárok zo štátnej rezervy alebo prevodom.“

13 Článok 36 ods. 1 nariadenia č. 1782/2003 stanovuje:

„Podpora poskytnutá podľa režimu jednotnej platby sa vyplatí za platobné nároky stanovené v kapitole 3, sprevádzané rovnakým počtom hektárov, na ktoré možno poskytnúť podporu a ktoré sú stanovené v článku 44 ods. 2.“

14 Podľa článku 44 uvedeného nariadenia nazvaného „Použitie platobných nárokov“:

„1. Každý platobný nárok viazaný na hektár, na ktorý možno poskytnúť podporu, udeľuje právo na výplatu čiastky, ktorá je stanovená platobným nárokom.

2. ‚Hektárom, na ktorý možno poskytnúť podporu‘ sa rozumie akákoľvek poľnohospodárska plocha poľnohospodárskeho podniku, ktorá sa využíva ako orná pôda alebo stály pasienok, okrem plôch, na ktorých sú trvalé kultúry a lesy alebo ktoré sú vyčlenené pre nepoľnohospodársku činnosť.

…“

15 Článok 46 nariadenia č. 1782/2003 nazvaný „Prevod platobných nárokov“ stanovuje:

„1. Prevody platobných nárokov sa môžu vykonávať len na poľnohospodárov z rovnakého členského štátu, okrem prípadu dedičstva alebo predpokladaného dedičstva.

…

2. Prevody platobných nárokov s pôdou alebo bez pôdy sa môžu vykonávať predajom alebo akýmkoľvek iným konečným prevodom. Naopak, prenájom alebo akékoľvek podobné transakcie sú povolené pod podmienkou, že prevod platobných nárokov je previazaný prevodom rovnakého počtu hektárov, na ktoré možno poskytnúť podporu.

Okrem prípadu vyššej moci alebo mimoriadnych okolností, ktoré sú stanovené v článku 40 ods. 4 môže poľnohospodár previesť svoje platobné nároky bez pôdy len potom, čo využil v zmysle článku 44 aspoň 80 % svojich platobných nárokov počas najmenej jedného kalendárneho roku alebo potom, čo dobrovoľne postúpil do štátnej rezervy všetky platobné nároky, ktoré nevyužil počas prvého roku použitia režimu jednotnej platby.

…“

16 Oddiel 1 kapitoly 5 tohto nariadenia nazvaný „Regionálne uplatňovanie“ zakotvuje pre členské štáty možnosť uplatniť režim jednotných platieb na regionálnej úrovni.

17 Článok 59 ods. 1 a 3 uvedeného nariadenia, ktorý je súčasťou toho istého oddielu, stanovuje:

„1. V riadne odôvodnených prípadoch a podľa objektívnych podmienok môže členský štát rozdeliť celkovú výšku regionálneho stropu stanoveného v súlade s článkom 58 alebo časť tohto stropu medzi všetkých poľnohospodárov, ktorých poľnohospodárske

podniky sú umiestené v príslušnom regióne, včítane poľnohospodárov, ktorí nespĺňajú kritériá spôsobilosti podľa článku 33.

…

3. V prípade čiastočného rozdelenia celkovej výšky regionálneho stropu využijú poľnohospodári nároky, ktorých jednotková hodnota sa vypočíta vydelením odpovedajúcej časti regionálneho stropu stanoveného v súlade s článkom 58 počtom hektárov, na ktoré možno poskytnúť podporu v zmysle článku 44 ods. 2 stanoveným na regionálnej úrovni.

V prípade, že môže poľnohospodár taktiež využiť nároky vypočítané zo zvyšnej časti regionálneho stropu, zvýši sa regionálna jednotková hodnota každého z nárokov tohto poľnohospodára, okrem nárokov za vyňatie pôdy z produkcie, o čiastku, ktorá odpovedá referenčnej čiastke vydelenej počtom nárokov poľnohospodárov stanovených v súlade s odsekom 4.

…“

18 Článok 62 nariadenia č. 1782/2003 umožňuje členským štátom rozhodnúť, že čiastky pochádzajúce z prémie pre mliečne výrobky a dodatočných platieb, ktoré sú stanovené v článkoch 95 a 96 tohto nariadenia, budú zahrnuté na vnútroštátnej alebo regionálnej úrovni celkom alebo sčasti do režimu jednotnej platby od roku 2005.

Vnútroštátna právna úprava

19 Na základe § 2 ods. 1 zákona o uplatňovaní režimu jednotnej platby (Betriebsprämiendurchführungsgesetz, ďalej len „BetrPrämDurchfG“) sa jednotná platba priznáva na regionálnej úrovni od 1. januára 2005 podľa podmienok stanovených v uvedenom zákone a v nariadení o uplatnení režimu jednotnej platby.

20 § 5 ods. 1 BetrPrämDurchfG stanovuje, že referenčná čiastka jednotnej platby podľa spojených ustanovení článku 59 ods. 1 a 3 nariadenia č. 1782/2003 sa pre každého poľnohospodára skladá z čiastky zodpovedajúcej podniku a z čiastky zodpovedajúcej rozlohe.

21 Samotná čiastka zodpovedajúca podniku sa vypočíta na základe skorších priamych platieb uvedených v § 5 ods. 2 bod 1 BetrPrämDurchfG, ku ktorým treba pripočítať prémiu pre mliečne výrobky a dodatočné platby k prémii pre mliečne výrobky. Čiastka zodpovedajúca rozlohe sa vypočíta vydelením zostávajúcej časti regionálneho stropu počtom hektárov, na ktoré možno poskytnúť podporu.

Spor vo veci samej a prejudiciálna otázka

22 Z rozhodnutia vnútroštátneho súdu vyplýva, že kúpnou zmluvou vo forme notárskej zápisnice z 8. novembra 2005 Amkeline Gertha Harms a Johann Harms (ďalej

len „predávajúci“) predali kupujúcemu ornú pôdu, ako aj zásoby krmív a referenčné množstvá mlieka. Okrem prevodu poľnohospodárskej pôdy s rozlohou asi 9,6 ha, ktorú mali predávajúci vo vlastníctve, kúpna zmluva tiež stanovovala možnosť kupujúceho prevziať, prostredníctvom uzavretia zmluvných dohôd s vlastníkmi alebo oprávnenými osobami, približne 100 ha pôdy, ktorú mali predávajúci v prenájme, alebo mali s vlastníkmi pôdy uzatvorené dohody o užívaní.

23 Zmluvné strany kúpnej zmluvy sa takisto dohodli, že predávajúci bezodplatne prevedú na kupujúceho všetky platobné nároky, ktoré im budú priznané z titulu poľnohospodárskej pôdy, ktorá je predmetom zmluvy, ako aj prenajatej, resp. do užívania prenechanej a kupujúcim prevzatej pôdy.

24 Článok 9 kúpnej zmluvy obsahoval najmä túto klauzulu:

„Po konečnom stanovení a priznaní platobných nárokov oznámia predávajúci kupujúcemu ich hodnotu a to do dvoch týždňov od okamihu, kedy sa o nej dozvedeli, najneskôr však 15. januára 2006.

Zmluvné strany sa zaväzujú uzatvoriť… do 15. februára 2006 zmluvu o prevode konkrétnych platobných nárokov s uvedením príslušných identifikačných znakov a hodnoty.

Zmluvné strany musia do jedného mesiaca po uzatvorení vyššie uvedenej zmluvy nahlásiť prevod príslušnému krajinskému orgánu, resp. nahlásiť oznámený postup do centrálnej databázy integrovaného administratívneho a kontrolného systému.

Zmluvné strany sa medzi sebou dohodli, že kupujúcemu prináleží 40 platobných nárokov na ornú pôdu a 40 platobných nárokov na trvalé pasienky, ako aj podiel na platobných nárokoch na jednotlivý podnik (tzv. top-up), ktorý pripadá na referenčné množstvo mlieka (asi 622 000 kg) prevedené na kupujúceho formou prenájmu v rámci prevzatia podniku.

Kupujúci sa zaväzuje uhrádzať predávajúcim po každoročnom vyplatení platby prijaté v rámci platobných nárokov týkajúcich sa podniku a platobných nárokov vzťahujúcich sa na plochu, ktoré prevyšujú platobné nároky uvedené v predchádzajúcom odseku (asi 15 platobných nárokov na ornú pôdu, asi 15 platobných nárokov na trvalé pasienky a vyrovnávacie platby na mlieko za referenčné množstvo mlieka vo výške asi 1 000 000 kg)…“

25 Kúpna zmluva sa zrealizovala a predaná poľnohospodárska pôda bola odovzdaná kupujúcemu. Dňa 1. apríla 2006 bolo na kupujúceho prevedených 111,79 platobných nárokov.

26 Písomným vyhlásením o postúpení z 29 januára 2007 predávajúci (Amkeline Gertha Harms a Johann Harms) previedli na odvolateľa v konaní vo veci samej (Arnold und Johann Harms als Gesellschaft bürgerlichen Rechts) nároky vyplývajúce z kúpnej zmluvy.

27 V súvislosti s uvedenou kúpnou zmluvou a s ňou súvisiacou dohodou zo 6. januára 2006 odvolateľ v konaní vo veci samej najmä navrhoval, aby na neho kupujúci za rok 2006 previedol sumu v celkovej výške 40 823,05 eura z titulu platobných nárokov priznaných predávajúcim na základe vnútornej dohody medzi zmluvnými stranami.

28 V dôsledku zamietnutia tejto žiadosti zo strany Landgerichtu Aurich, odvolateľ v konaní vo veci samej podal odvolanie na Oberlandesgericht Oldenburg.

29 Vnútroštátny súd sa domnieva, že rozhodnutie sporu, ktorý prejednáva, závisí od platnosti klauzuly uvedenej v článku 9 kúpnej zmluvy, a to najmä vzhľadom na obmedzenia v oblasti prevodu platobných nárokov, ktoré stanovuje článok 46 nariadenia č. 1782/2003, a cieľ sledovaný režimom jednotnej platby.

30 Za týchto podmienok Oberlandesgericht Oldenburg rozhodol prerušiť konanie a položil Súdnemu dvoru nasledujúcu prejudiciálnu otázku:

„Má sa článok 46 ods. 2 nariadenia… č. 1782/2003… vykladať v tom zmysle, že mu odporujú, a teda sú neplatné: zmluvné dohody, ktorými sa navonok uskutočňuje úplný a definitívny prevod platobných nárokov, avšak – v súlade s dohodou prijatou medzi zmluvnými stranami – hospodársky prospech z týchto platobných nárokov naďalej zostáva predávajúcemu, zatiaľ čo kupujúci ako formálny vlastník týchto platobných nárokov sa zaväzuje aktivovať ich tým, že obhospodaruje príslušnú pôdu, a jednotné platby, ktoré mu boli vyplatené, v plnom rozsahu odvádzať predávajúcemu, alebo zmluvné dohody, podľa ktorých sa platby na plochu prevádzajú na kupujúceho takým spôsobom, že po aktivácii a vyplatení jednotných platieb musí kupujúci v každom prípade časť z nich (vzťahujúcu sa na jednotlivé poľnohospodárske podniky) trvale odvádzať predávajúcemu?“

O prejudiciálnej otázke

O prípustnosti

31 Odvolateľ v konaní vo veci samej spochybňuje prípustnosť návrhu na začatie prejudiciálneho konania z dôvodu, že položená otázka nezodpovedá skutkovému stavu konania vo veci samej.

32 V tejto súvislosti treba pripomenúť, že v rámci spolupráce medzi Súdnym dvorom a vnútroštátnymi súdmi upravenej v článku 234 ES prislúcha výlučne vnútroštátnemu súdu, ktorý prejednáva spor a ktorý nesie zodpovednosť za súdne rozhodnutie, ktoré má byť vydané, posúdiť so zreteľom na osobitosti prípadu relevantnosť otázok, ktoré kladie Súdnemu dvoru (pozri najmä rozsudok z 15. októbra 2009, Hochtief a Linde-Kca-Dresden, C-138/08, Zb. s. I-9889, bod 20 a citovanú judikatúru).

33 V rámci rozdelenia právomocí medzi súdmi Únie a vnútroštátnymi súdmi Súdnemu dvoru okrem iného prináleží zohľadniť právny a skutkový rámec, do ktorého patrí prejudiciálna otázka, tak, ako ho definovalo rozhodnutie vnútroštátneho súdu (rozsudok z 13. novembra 2003, Neri, C-153/02, Zb. s. I-13555, bod 35).

34 Vzhľadom na to je dôvodné považovať návrh na začatie prejudiciálneho konania za prípustný a preskúmať ho v skutkovom rámci, ktorý vo svojom rozhodnutí definoval Oberlandesgericht Oldenburg.

O veci samej

35 Svojou otázkou sa vnútroštátny súd v podstate pýta, či sa má článok 46 ods. 2 nariadenia č. 1782/2003 vykladať v tom zmysle, že mu odporuje zmluvná dohoda, akou je tá v konaní vo veci samej, ktorej predmetom je konečný prevod platobných nárokov a na základe ktorej sa postupník ako formálny vlastník platobných nárokov zaväzuje aktivovať uvedené platobné nároky a odvádzať postupcovi platby, ktoré mu boli vyplatené z tohto titulu, alebo ich časť.

36 Najskôr je potrebné pripomenúť, že hoci je pre zmluvu typická zásada slobodnej vôle, z ktorej okrem iného vyplýva, že strany si môžu slobodne dohodnúť vzájomné záväzky, táto zmluvná sloboda môže byť obmedzená na základe uplatniteľnej právnej úpravy Únie (pozri v tomto zmysle rozsudok z 5. októbra 1999, Španielsko/Komisia, C-240/97, Zb. s. I-6571, bod 99).

37 Zmluvná sloboda, ktorou disponuje držiteľ platobných nárokov, mu najmä nesmie umožňovať uzatvárať zmluvné záväzky, ktoré sú v rozpore s cieľmi stanovenými v nariadení č. 1782/2003.

38 V tomto ohľade je opodstatnené pripomenúť, že podľa článku 1 druhej zarážky nariadenia č. 1782/2003 režim jednotnej platby predstavuje podporu príjmov poľnohospodárov. Ako sa uvádza v odôvodnení č. 21 tohto nariadenia, cieľ zaistiť poľnohospodárskemu obyvateľstvu primeranú životnú úroveň je úzko spojený so zachovávaním vidieckych oblastí. Práve preto odôvodnenie č. 24 uvedeného nariadenia stanovuje, že jednotná platba má závisieť od dodržovania štandardov v oblasti životného prostredia, bezpečnosti potravín, zdravia zvierat a dobrého zaobchádzania so zvieratami, ako aj od udržovania poľnohospodárskeho podniku v dobrom poľnohospodárskom a ekologickom stave. Normotvorca okrem toho podriadil vyplácanie podpory podmienke, aby poľnohospodár disponoval dostatočným počtom hektárov poľnohospodárskej pôdy, na ktoré možno poskytnúť podporu a ktoré zodpovedajú počtu platobných nárokov (pozri v tomto zmysle rozsudok z 21. januára 2010, van Dijk, C-470/08, Zb. s. I-603, bod 33).

39 Z toho vyplýva, že poľnohospodár nemôže mať nárok na režim podpory stanovený v nariadení č. 1782/2003, pokiaľ už nespĺňa podmienky stanovené týmto nariadením. V opačnom prípade by mu totiž bola priznaná výhoda, ktorá nie je v súlade s cieľmi režimu jednotnej platby.

40 Pokiaľ ide o pravidlá stanovené v nariadení č. 1782/2003 týkajúce sa prevodu platobných nárokov, ktorý je sporný v konaní vo veci samej, článok 46 ods. 2 uvedeného nariadenia najmä stanovuje, že prevod platobných nárokov možno uskutočniť konečným prevodom alebo prenájmom či podobnou transakciou.

41 V prípade konečného prevodu, ako je to vo veci samej, sa poľnohospodár, ktorý doposiaľ využíval platobné nároky, definitívne vzdá svojich nárokov prevodom inému poľnohospodárovi, ktorý následne aktivuje tieto nároky vo svoj prospech (pozri v tomto zmysle rozsudok van Dijk, už citovaný, bod 35).

42 V predmetnej veci z rozhodnutia vnútroštátneho súdu vyplýva, že predávajúci postúpili kupujúcemu všetky platobné nároky, ktoré im boli priznané. Kúpna zmluva najmä stanovila, že strany sú povinné nahlásiť konečný prevod platobných nárokov do centrálnej databázy systému identifikácie a evidencie platobných nárokov.

43 Zmluvné strany kúpnej zmluvy sa však v klauzule v článku 9 uvedenej zmluvy medzi sebou dohodli previesť na kupujúceho obmedzený počet platobných nárokov, pričom kupujúci sa zaviazal uhrádzať predávajúcim po každoročnom vyplatení platby prijaté v rámci zvyšných platobných nárokov po tom, ako tieto nároky aktivoval.

44 Zo znenia uvedenej klauzuly, ktorá výslovne uvádza, že kupujúci nemá právo na všetky platobné nároky, ktoré na neho boli prevedené, ale len na časť z nich, zjavne vyplýva, že zámer zmluvných strán bol na základe dojednania medzi nimi priznať predávajúcim časť prevedených platobných nárokov, pričom tieto strany porušili ciele nariadenia č. 1782/2003. Výkladom *a contrario* totiž z tejto klauzuly nutne vyplýva, že zostávajúce platobné nároky sa vrátia predávajúcim. Táto úvaha je podporená skutočnosťou, ako vyplýva z informácií poskytnutých Súdnemu dvoru, že zmluvné strany nestanovili žiadne časové obmedzenie povinnosti postupníka prevádzať na postupcu časť platieb, ktoré mu boli vyplatené z titulu uvedených platobných nárokov.

45 Takú klauzulu, na základe ktorej je v rámci vnútorného dojednania medzi zmluvnými stranami postupníkovi platobných nárokov priznaná len časť platobných nárokov, ktoré boli na neho formálne prevedené, nemožno považovať za zlučiteľnú s cieľmi nariadenia č. 1782/2003, ktoré sú uvedené v bode 38 tohto rozsudku, keďže jej účelom je umožniť postupcovi, aby mal ďalej prospech z režimu podpory zriadeného týmto nariadením bez toho, aby podliehal povinnostiam stanoveným v kapitole 1 hlavy II uvedeného nariadenia, ako aj kritériám spôsobilosti na získanie podpory podľa článku 33 toho istého nariadenia.

46 Žalobca vo veci samej však na pojednávaní uviedol, že v čase uzavretia kúpnej zmluvy platobné nároky ešte neboli v Spolkovej republike Nemecko a najmä Dolnom Sasku pridelené. Takto by cieľom uvedenej klauzuly, ktorej formulácia nie je šťastná, nebolo opätovne na neho previesť časť platobných nárokov prevedených na postupníkov, ale odkazom na hodnotu tejto časti platobných nárokov stanoviť cenu dohodnutú za postúpenie všetkých platobných nárokov.

47 V tomto ohľade sa treba domnievať, že pokiaľ žiadne ustanovenie nariadenia č. 1782/2003 neustanovuje inak, zmluvné strany si môžu samy stanoviť výšku finančného protiplnenia za prevod platobných nárokov.

48 Za týchto podmienok je rozhodujúce to, či sporná klauzula vyplýva z vôle zmluvných strán priznať na základe vzájomného dojednania časť formálne prevedených platobných nárokov postupcovi v rozpore s ustanoveniami nariadenia č. 1782/2003 alebo stanoviť s odkazom na hodnotu tejto časti platobných nárokov cenu dohodnutú za postúpenie všetkých platobných nárokov.

49 Je úlohou vnútroštátneho súdu na základe skutkových okolností, ktoré je on sám schopný posúdiť, zistiť, aký bol skutočný zámer zmluvných strán.

50 Z predchádzajúcich úvah vyplýva, že nariadenie č. 1782/2003 sa má vykladať v tom zmysle, že mu neodporuje zmluvná dohoda, akou je tá v konaní vo veci samej, ktorej predmetom je konečný prevod platobných nárokov a na základe ktorej sa postupník ako formálny vlastník platobných nárokov zaväzuje aktivovať uvedené platobné nároky a bez akéhokoľvek časového obmedzenia odvádzať postupcovi platby, ktoré mu boli vyplatené z tohto titulu, alebo ich časť pod podmienkou, že cieľom tejto zmluvnej dohody nie je umožniť postupcovi, aby si zachoval časť platobných nárokov,

ktoré formálne previedol, ale odkazom na hodnotu tejto časti platobných nárokov určiť cenu dohodnutú za postúpenie všetkých platobných nárokov.

O trovách

51 Vzhľadom na to, že konanie pred Súdnym dvorom má vo vzťahu k účastníkom konania vo veci samej incidenčný charakter a bolo začaté v súvislosti s prekážkou postupu v konaní pred vnútroštátnym súdom, o trovách konania rozhodne tento vnútroštátny súd. Iné trovy konania, ktoré vznikli v súvislosti s predložením pripomienok Súdnemu dvoru a nie sú trovami uvedených účastníkov konania, nemôžu byť nahradené.

Z týchto dôvodov Súdny dvor (prvá komora) rozhodol takto:

Nariadenie Rady (ES) č. 1782/2003 z 29. septembra 2003, ktorým sa stanovujú spoločné pravidlá režimov priamej podpory v rámci Spoločnej poľnohospodárskej politiky a ktorým sa zavádzajú niektoré režimy podpory pre poľnohospodárov a ktorým sa menia a dopĺňajú nariadenia (EHS) č. 2019/93, (ES) č. 1452/2001, (ES) č. 1453/2001, (ES) č. 1454/2001, (ES) č. 1868/94, (ES) č. 1251/1999, (ES) č. 1254/1999, (ES) č. 1673/2000, (EHS) č. 2358/71 a (ES) č. 2529/2001, sa má vykladať v tom zmysle, že mu neodporuje zmluvná dohoda, akou je zmluvná dohoda v konaní vo veci samej, ktorej predmetom je konečný prevod platobných nárokov a na základe ktorej sa postupník ako formálny vlastník platobných nárokov zaväzuje aktivovať uvedené platobné nároky a bez akéhokoľvek časového obmedzenia odvádzať postupcovi platby, ktoré mu boli vyplatené z tohto

titulu, alebo ich časť pod podmienkou, že cieľom tejto zmluvnej dohody nie je umožniť postupcovi, aby si zachoval časť platobných nárokov, ktoré formálne previedol, ale odkazom na hodnotu tejto časti platobných nárokov určiť cenu dohodnutú za postúpenie všetkých platobných nárokov.

Podpisy